

תשלוח

בעה"י, עריה שנת עתר"ו, ס' גאללען

שלוי וברכה, ברכת השנים וכח"ט, ושמחת הרגלים וכ"ט לכי ידידי חביבי ויקירי הרה"ח המרומם ונעלה, כליל תפארה מר משה ד"ר זייל שליט"א וכ"א ל ברכת ד' וכ"ט.

אחרתי יותר מדאי דברי-תשובתי על מכתבו היקר, וההתנצלות היא הרגילה; אם לא טרדות מעשיות, של עבודה שיעבודית וציבורית, שאין לי בגולה כמעט, כ"א טרדות הגפש הפנימיות, ממצב הפרט, וממצב הכלל, הנתון בסבך עצום ונורא. די יעודד וישגב, במהרה, וירומם קרן עמו, אשר הושפל מכל קרנות הגוים כולם דמסתבכין דא בדאי, ויצמיח לנו אור ישועה מתוך המהפכה אשר חוללה בעולם הגדול. אמנם, יקירי, הננו רואים את כל אלה המסיבות, ביחש לרוח הפנימי של האדם, ושל ישראל ביחוד, אחרי כל הממרורים שבהם, לכח לוחץ להתעודדות, להפשטת דעת, הגברת רצון, והתאצלות מחשבה, בהתפשטות אלפי רבבות קמטיה.

אנחנו עם יודעי האותיות בספר ד', כספר התורה הכתוב מרוח ד' אלו עולם ושפעת אמרת קדשו החיה לנצח, אשר לא ישוב ריקם דבר אחד מדבריה, כספר התורה והתולדה הכללית והאנושית, אנחנו יודעים הננו לקרא ג"כ, ע"י אנשי-חמודותי, ואורם החי בקרבנו, גם את הכתב המטושטש הזה של מסבות המאורעות האלה, אשר לא כהלין למקרי יתיה כל חרטומיא ואשפיא, ספריא ופרופיסוריא. ולקריאה זו אנחנו קרואים, ולמפשר כתבא דנא אנו עתידים, באין-ספק בעתיד הקרוב המוכרח לבא ולהתחדש בעולם ברוח חדש. אחרי כל אלה המהפכות העצומות ההולכות ומתחוללות, לא יוכל רוח האדם להשאר על עמדו בשפלותו, אחרי מעשים נוראים כאלה, ולא יוכל רוח ישראל לעמוד מלתן את שפעת-כחו באור חיים חדשים בקרב עמים. טמון וספון הוא בנו אוצרנו המלא, אוצר החיים הנפלאים, היונקים מזיו חיי הדעת, של אור נוטה שמים ויוסד ארץ, אשר בקול דממה ברוח סער ישמיע אמריו לאזנים קשובות. ואזני העולם כולו הנה היא האזן ששמעה על הר סיני: "אנכי ה' אלהיך אשר הוצאתיך מא"מ מבית עבדים", והקול הולך והומה, הולך וסואן, וכל לב-מתנה מקשיב הוא רב-קשב. אין בקרב רוחנו פנימה עום ספק, על דייקנותה הנפלאה של החכמה העליונה בתהלכות הבנין ההיסטורי, אשר לאדם ורוחו, המתאים מאד לכל הדייקנות הנפלאה של הבנין הגדול אשר למלא-עולמים, ואשר לנפש כל חי ולגיותו וכל יצוריה וכחותיה, אשר ההרס והבנין יחד-התהו והתיקון, ישכללו את כל אשר יאתה לכל נפש משוגבת לכסוף לחזיונותיהם. וכאשר עינינו רואות משבר גדול ברוח ומעשה, הרס גדול על מגדלים גבוהים, של התולדה האנושית וכל מכמניה, מחיקה רבה על דפים הסתוריים רחבים, הננו ידעים ברור שהסתירה היא ע"מ לבנות והמחיקה — על מנת לכתוב, והבנין החדש והכתב החדש יעלה הרבה בשיגובו ופארו על הישן שהולך ונחרכ. לשאלת "אבותיכם איה הם, והנביאים הלעולם יחיו", — תאיר התשובה: "אך דבר ד' וחוקיו" בקרבנו לנצח חיה יחיו וחיה יחיו את כל. אין אנו מסופקים אף רגע, שלקראת הופעה של חדוש-נשמה הננו עומדים בהוספות רבות, בהארות רבות, בביאורים רבים, בתוספת אומץ ובתוספת הוד. מכל אשר,

(ז) אמר רבא מחייב אינש לבסומא בפוריא עד דלא ידע בין וכו'. עד דלא ידע היינו לשון דעת והכרה לעין אך צינה הוא בלעז דבר שאין צו תפיסה לעינים רק הצינה שבלעז ממשיך לשורשו. ופור הוא לשון גורל המורה לצינה, וזהו חייב אדם וכו' עד דלא ידע היינו צלי דעת והכרה רק מהצינה שבלעז ידע ארור המן וצרוך מרדכי, וזה המנהג שמחלפין צגדיהס צפורים מורה שאף צלי הכרה על הלבוש יראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עלינו ויהיה ניכר נפש הישראל.

מחשבה

(יג) אזי דניאל הכנס לפני המלך; עונה המלך ואומר לדניאל: אמה הוא דניאל, אשר מבני גלות יהודה, אשר הביא המלך אבי מיהודה?

(יד) ושמעתי עליך, שרוח אל הים בך, והארה והשפל וחקמה יתרה נמצאה בך.

(טו) נקעת הכנסו לפני החכמים, האשפים, שכתב זה יקראו ופשוו להודיעני, ואינם יכולים פשר דבר להגיד.

(טז) ואני שמעתי עליך, שתוכל פתרונים לפתור וקשרים להתיר; פעת, אם תוכל את הכתב לקר א ופתרונו להודיעני, ארגמן תלבש, ורביד של זהב על צנארכך, ושלישי במלכות תשל' ט.

ה, יג באדון, דניאל, העל, קדם מלכא; ענה מלכא ואמר לדניאל, אנתה- (אנתה) הוא דניאל די-מן-בני גלותא די יהוד, די היתי מלכא אבי, מן-יהוד. ה, יד ושמעת עליך (עלך), די רוח אלהין בך; ונחירו ושקלתנו וחקמה יתרה, השתכחת בך. ה, טו וכען העלו קדמי, חכימיא אשפיא, די-כתבה דנה יקרו, ופשרה להודיעתני; ולא-כהלין פשר-מלתא, להחנינה. ה, טז ואנה שמעת עליך (עלך), די-תוכל (תכול) פשרין למפשר וקטרין למשרא; פער הו תוכל (תכול) כתבא למקרא, ופשרה להודיעתני--ארגנא תלבש והמונכא (והמניכא) די-תקבא על-צנארכך, ותלתא

רמלרנחא השליו 101